

Ministerstvo vnitra
odbor právní
náměstí Hrdinů 1634/3
P.O. BOX 155/P
140 21 Praha 4

Č. j.: MV-43803-2/P-2021

Praha 26. března 2021
Počet stran: 5

Vážený pan
Mgr. Jan Martynek
U Výstavby 492/5
111 01 Praha 10 - Dolní Měcholupy

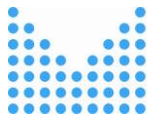
pouze na e-mail: martynekjan@gmail.com

Žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. – poskytnutí informací

Ministerstvu vnitra, odboru právnímu (dále jen „*povinný subjekt*“) byla dne 11. 3. 2021 doručena Vaše žádost z téhož dne o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*Informační zákon*“).

Vámi požadované informace se vztahují k poskytování náhrad podle ustanovení § 36 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*Krizový zákon*“). Z obsahu Vaší žádosti vyplývá, že konkrétně požadujete poskytnout níže uvedené informace:

1. *„Nechalo si Ministerstvo vnitra v období od 12. 3. 2020 do 11. 3. 2021 zpracovat externím subjektem (zejména, nikoli výlučně advokátem či advokátní kancelář) právní posouzení, stanovisko (stanoviska) či analýzu (analýzy) v oblasti odpovědnosti státu za škodu způsobenou právními a fyzickými osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními podle krizového zákona a výkladu a aplikace § 36 krizového zákona? Žádost podle předchozí věty směřuje zejména (nikoli však výlučně) na posouzení otázky, zda se § 36 krizového zákona vztahuje na krizová opatření, která mají povahu právního předpisu.*

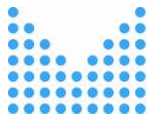
2. *Pokud je odpověď na otázku č. 1 kladná, žádám o poskytnutí kopií předmětných právních posouzení, stanovisek či analýz.*
3. *Zpracovalo Ministerstvo vnitra v období od 12. 3. 2020 do 11. 3. 2021 interními zaměstnanci (pro vyloučení pochybností včetně osob vykonávajících pro Ministerstvo vnitra práci na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr) posouzení, stanovisko (stanoviska), analýzu (analýzy) nebo jiný ucelený materiál v oblasti odpovědnosti státu za škodu způsobenou právníckým a fyzickým osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními podle krizového zákona a výkladu a aplikace § 36 krizového zákona? Žádost dle předchozí věty směřuje zejména (nikoli výlučně) na posouzení otázky, zda se § 36 krizového zákona vztahuje na krizová opatření, která mají povahu právního předpisu.*
4. *Pokud je odpověď na otázku č. 3 kladná, žádám o poskytnutí kopií předmětných posouzení, stanovisek, analýz či jiných ucelených materiálů.“*

V souladu s ustanovení § 14 odst. 5 písm. d) Informačního zákona Vám požadované informace poskytneme, a to následovně:

Ad 1.) Ano. Do 11. 3. 2021 Externí subjekty předložily „v oblasti odpovědnosti státu za škodu způsobenou právníckým a fyzickým osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními podle krizového zákona a výkladu a aplikace § 36 krizového zákona“ povinnému subjektu níže uvedené písemné výstupy:

- stanovisko advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS s.r.o. ze dne 11. prosince 2020, evidované pod č.j. MV-187690-5/P-2020,
- stanovisko advokátní kanceláře Deloitte Legal s.r.o. ze dne 14. prosince 2020, evidované pod č.j. MV-187664-4/P-2020,
- stanovisko advokátní kanceláře Bureš & Bureš s.r.o. ze dne 8. prosince 2020, evidované pod č.j. MV-183572-4/P-2020,
- právní analýza advokátní kanceláře Becker a Poliakov s.r.o. ze dne 14. prosince 2020, evidovaná pod č.j. MV-187722-4/P-2020,
- stanovisko JUDr. Daniela Voláka, advokáta, ze dne 9. prosince 2020, evidované pod č.j. MV-183750-4/P-2020; (dále jen „Právní analýzy“).

Ad 2.) Kopie právního posouzení, stanoviska (stanovisek) nebo analýzy (analýz) v oblasti odpovědnosti státu za škodu způsobenou právníckým a fyzickým osobám v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními podle Krizového zákona a výkladu a aplikace ustanovení § 36 Krizového zákona, které si nechal zpracovat povinný subjekt v období od 12. 3. 2020 do 11. 3. 2021 Externím subjektem (zejména, nikoli výlučně advokátem či advokátní kanceláří), resp. **Právní analýzy vypracované Externími subjekty se s odkazem na ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) a § 11 odst. 1 písm. b) Informačního zákona neposkytují, o čemž povinný subjekt rozhodl v samostatném rozhodnutí pod č.j. MV-43803-3/P-2021. Obecné právní stanovisko povinného subjektu k důvodnosti náhrady škody, které Ministerstvo vnitra v předmětné oblasti zpracovalo právě i na základě Právních analýz, je pak citováno níže v bodu ad 3. a ad 4.**

Ad 3.) a Ad 4.) Ano. Ministerstvo vnitra (povinný subjekt) v období od 12. 3. 2020 do 11. 3. 2021 zpracovalo interními zaměstnanci v oblasti odpovědnosti státu za škodu způsobenou právními a fyzickými osobami v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními podle Krizového zákona a výkladu a aplikace ustanovení § 36 Krizového zákona ucelený materiál - *obecné právní stanovisko povinného subjektu k důvodnosti náhrady škody*, kterým reaguje na jednotlivé žádosti o náhradu škody podle ustanovení § 36 Krizového zákona a které je citováno níže:

„V návaznosti na vládou vyhlášený nouzový stav z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru, označovaného jako SARS CoV-2 a následně vydávaná krizová opatření se subjekty postižené přijatými krizovými opatřeními obrací na stát, resp. na Ministerstvo vnitra, s nároky na náhradu škody, která jim v důsledku dopadů těchto opatření měla vzniknout.

Žadatelé uplatňují své nároky na náhradu škody s odkazem na ustanovení § 36 odst. 1 krizového zákona, které stanovuje, že: „Stát je povinen nahradit škodu způsobenou právními a fyzickými osobami v příčinné souvislosti s krizovými opatřeními a cvičeními (§ 39 odst. 4) prováděnými podle tohoto zákona.“

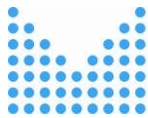
Ministerstvo vnitra posoudilo předmětné nároky v kontextu ustanovení § 36 krizového zákona a dospělo k závěru, že citované ustanovení krizového zákona na krizová opatření vydávaná v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 nedopadá. To platí již s ohledem na právní povahu dotčených krizových opatření.

Jak vyplývá z relevantní judikatury, krizová opatření podle krizového zákona mohou mít v závislosti na svém obsahu různou právní povahu - například povahu právního předpisu sui generis, individuálního rozhodnutí či jiného typu zásahu.

Rozlišování právní povahy krizových opatření je přitom zcela klíčové z hlediska existence zákonných předpokladů odpovědnosti státu za škodu v souvislosti s prováděním přijatých krizových opatření.

Ustanovení § 36 krizového zákona se podle názoru Ministerstva vnitra týká náhrady škody způsobené osobám výhradně v důsledku provádění krizových opatření, která mají individuální povahu a jsou zaměřena vůči konkrétní osobě nebo konkrétní skupině osob. Naopak v případě krizových opatření, která mají povahu právního předpisu sui generis, podle tohoto ustanovení postupovat nelze.

Ustanovení § 36 krizového zákona totiž svým účelem navazuje na princip tzv. zvláštní (nebo též mimořádné) oběti, jehož podstatou je poskytnutí náhrady jednotlivci za nucené individuální obětování jeho konkrétního právního statku ve prospěch celku (společnosti) při provádění krizových opatření.

Nad rámec výše uvedeného lze rovněž podotknout, že i podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR k zákonu č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) stát dokonce neodpovídá za škodu způsobenou právními předpisy, které byly shledány za nezákonné. Tyto závěry je nutné obdobně zohlednit i v souvislosti s namítanými krizovými opatřeními.

Závěr o neaplikovatelnosti ustanovení § 36 krizového zákona na krizová opatření, která mají materiálně povahu právních předpisů sui generis, zmiňuje rovněž právní doktrína. Připuštění objektivní odpovědnosti státu za důsledky krizových opatření s povahou normativních aktů by bylo v našem právním řádu výjimečné a nesystematické. Zákonodárce by totiž výběrově určil jeden typ normativních aktů, u kterých by i v případě jejich zákonnosti připustil existenci odpovědnosti státu za škodu, zatímco u jiných forem normativních opatření by odpovědnostní vztah vůbec nevznikal.

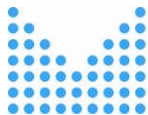
I z okolností přijetí krizového zákona je zřejmé, že zákonodárce v době přijetí předmětné úpravy nepředpokládal, a ani nemohl předpokládat, epidemii takového rozsahu, jaká postihla Českou republiku v roce 2020. Z tohoto pohledu nezbyvá než uzavřít, že zákonodárce mířil pouze na nahrazování těch věcných škod, které vznikly při provádění krizových opatření zaměřených vůči konkrétním subjektům, tedy při realizaci individuálních krizových opatření.

Shodně se k odpovědnosti státu za krizová opatření staví rovněž příbuzné právní řády. Například německé soudy ve své recentní rozhodovací praxi judikují, že žadatelé nemají právo na náhradu škody od státu v důsledku krizových opatření, která mají povahu obecných předpisů; taková náhrada má být přiznána pouze v případě konkrétních individuálních opatření.

Uváděná krizová opatření mají materiálně charakter právního předpisu (jsou tzv. jinými právními předpisy, nikoliv individuálními rozhodnutími). Na posuzované případy tudíž nelze uplatnit postup dle ustanovení § 36 krizového zákona a již z tohoto důvodu tak není nezbytné posuzovat naplnění dalších zákonných předpokladů pro vznik žadateli tvrzených nároků.

Nadto je však nutno obecně uvést, že skutečným původcem případných škod nejsou jednotlivá krizová opatření, ale samotná globální pandemie nemoci covid-19, která zasáhla i Českou republiku. Pandemii jako takovou je nutno považovat za tzv. vyšší moc, jejíž dopady krizová opatření naopak zmírňují.

Ministerstvo vnitra si je vědomo tíživé situace, do které se v souvislosti s bojem s pandemií nemoci covid-19 dostala řada ekonomicky aktivních subjektů. Ministerstvo vnitra považuje za nejdůležitější prvek kompenzace materiální újmy nejen v podnikatelském sektoru systém vládou schválených nástrojů individuální

pomoci. Nelze naopak k tomuto účelu využít ustanovení § 36 krizového zákona, neboť se jedná o speciální a úzce zaměřenou úpravu odpovědnostního vztahu. Stát tedy vzhledem k výše uvedené právní argumentaci nemůže v posuzovaných případech postupovat jinak.

České republice tedy v posuzovaných případech nevzniká povinnost (avšak ani oprávnění) poskytnout žadatelům jimi požadované plnění a nahradit jim tvrzenou škodu.“

JUDr. Ivana Pecháčková
ředitelka odboru právního

Vyřizuje: Mgr. Jana Šrámová
tel. č.: 974 816 728
e-mail: jana.sramova@mvcv.cz